

3. Филін В.П. *Воспитание физических качеств*. — М.: ФиС, 1974. — 232 с.
4. Шиян Б.М., Патуша В.Г. *Теорія фізичного виховання*. — Тернопіль: Збруч, 2000. — 183 с.
5. Петров В.А. *Обычные воспитательные качества //Физическая культура*. — 1983. — № 10. — С. 28-29.

НАПРЯМИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ

Внукова О.М.

Україна, м. Київ,

Київський національний університет технологій та дизайну

В статтє рассматриваются особенности и показатели профессиональной направленности будущих инженеров-педагогов. Основным показателем определено отношение к профессии как личной ценности. Выделены направления развития профессиональной направленности будущих педагогов профессионально-технических учебных заведений.

На сучасному етапі підготовку педагогічних кадрів для системи професійно-технічної освіти України здійснюють понад тридцять вищих навчальних закладів. Але в ПТНЗ залишається відчутним дефіцит інженерно-педагогічних кадрів, які мають спеціальну підготовку. Чимало випускників з різних причин уникають роботи за фахом. Це обумовлює необхідність активного розвитку професійної спрямованості майбутніх інженерів-педагогів.

Питання професійної спрямованості педагога досліджували М. Дьяченко, Л. Кандибович, О. Темрук, А. Черткова, С. Яремчук та ін. Професійній спрямованості майбутніх інженерів-педагогів увага фактично не надавалась, хоча С. Артюх, С. Батишев, Е. Зеєр, В. Зайчук, О. Коваленко, І. Лікарчук, О. Щербак та ін. у своїх роботах висвітлювали різні аспекти професійної підготовки інженерів-педагогів. Метою статті є розкриття особливостей та дослідження напрямів розвитку професійної спрямованості майбутніх інженерів-педагогів.

Професійна спрямованість розуміється, насамперед, як сукупність мотиваційних утворень, пов'язаних із професійною діяльністю людини і таких, що зумовлюють вибір професії та прагнення працювати за обраним фахом. На думку Л. Подоляк і В. Юрченко, професійна спрямованість особистості передбачає розуміння та внутрішнє прийняття нею цілей і завдань професійної діяльності, а також співзвучних із нею інтересів, настанов, переконань і поглядів [2, с. 81]. Професійно-педагогічна спрямованість, за визначенням М. Вікторової, – це стійка якість особистості, що виражає загальну спрямованість особистості у специфічному виді діяльності – учительській праці, що являє собою систему ставлень індивіда до професії, предмета, що викладає, дітей, себе як суб'єкта педагогічної діяльності [1, с. 25].

Професійною спрямованістю майбутніх інженерів-педагогів вважаємо позитивне ставлення студентів до педагогічної діяльності, взаємодії з учнями ПТНЗ, інтерес до спеціальних і загальнотехнічних дисциплін, готовність до збагачення професійних знань, умінь, навичок, а також розвитку педагогічних здібностей, опанування педагогічною технікою.

Нами були виділені показники професійної спрямованості майбутніх інженерів-педагогів: 1) ставлення до професії як особистісної цінності; 2) наполегливість і активність в опануванні професією; 3) готовність до підвищення рівня професійної компетентності. Згідно цих показників ми вивчили судження студентів різних курсів, які навчаються на факультеті „Технологій, сервісу та моди” Київського національного університету технологій та дизайну за напрямом підготовки та спеціальністю „Професійна освіта”. Виявили, що першокурсники не досить чітко уявляють особливості інженерно-педагогічної діяльності. У виборі професії вони орієнтувались на інженерну складову – „Технологію виробів легкої промисловості” чи „Дизайн”. Студенти другого та третього курсів, у яких викладаються предмети психолого-педагогічного циклу, вважають, що ці дисципліни можуть принести їм користь, насамперед, для налагодження комунікації у професійній діяльності. Лише дехто з опитаних заявляв про можливість працювати в ПТНЗ. Із студентів четвертого та п'ятого курсів незначна частина майбутніх інженерів-педагогів мріє працювати в профтехосвіті, хоча переважна більшість випускників має позитивне ставлення до педагогічної діяльності. Проте більшість розглядає цей варіант працевлаштування не як бажаний через низьку зарплату та високе емоційне напруження в роботі з учнями. Таким чином, маючи загалом позитивне ставлення до професії інженера-педагога, випускники не охоче пов'язують свою професійну кар'єру з роботою в ПТНЗ.

Відповідно до ставлення до професії ми зафіксували прояви наполегливості й активності в опануванні професійними знаннями та вміннями. Готовність до підвищення рівня професійної компетентності теж виявляється у студентів пропорційно ставленню до майбутньої професійної діяльності. Отже, провідним показником, який обумовлює інші, є ставлення до професії як особистої цінності. Враховуючи це, нами були виділені напрями розвитку професійної спрямованості майбутніх інженерів-педагогів: 1) блок психолого-педагогічних дисциплін, які сприяють опануванню методологією і технологією педагогічної діяльності. Уважаємо, що викладачі цих дисциплін мають особливу увагу звернути на дотримання дидактичного принципу професійної спрямованості, а також своїм сумлінням, відповідальністю, натхненням повинні бути взірцем для наслідування у професії, що сприяє формуванню позитивної мотивації у студентів до педагогічної діяльності; 2)

використання інтерактивних технологій навчання, що активізує пізнавальну діяльність студентів, формує цікавість до навчального процесу; 3) педагогічна практика як засіб адаптації майбутніх педагогів до діяльності, випробування своїх можливостей, перевірка правильності професійного вибору. Важливо, щоб студенти одержали підтримку від керівників практики та позитивні емоції. Адже позитивне емоційне ставлення до професії – це початкова ланка у процесі становлення потреби у професійній діяльності; 4) наукові дослідження студентів, які дозволяють проявити готовність до професійного саморозвитку.

Нами експериментально було перевірено ефективність посилення останнього напрямку. На констатуючому етапі експерименту студенти умовно були розподілені на 3 групи: 1) які чітко орієнтуються на діяльність інженера-педагога (74 %); 2) які вагаються щодо правильності вибору професії (14 %), 3) які не збираються працювати в ПТНЗ (12 %). На формуючому етапі експерименту ми посилили науково-дослідну роботу студентів під час вивчення професійної педагогіки та поза навчальним процесом. Студентам пропонувалися для наукового пошуку теми, які пов'язані з актуальними питаннями системи професійно-технічної освіти. В кінці експерименту ми одержали позитивні зрушення у сформованості професійної спрямованості майбутніх інженерів-педагогів: до першої групи вже було віднесено 85 % студентів, другої – 8, третьої – 7. Отже, залучення студентів до наукових досліджень сприяє підвищенню інтересу до педагогічної діяльності в ПТНЗ. Нагальним є теоретичний аналіз та практична перевірка інших напрямів розвитку професійної спрямованості студентів. Вирішення завдання підвищення рівня професійної спрямованості майбутніх фахівців пов'язане з чітким спрямуванням навчально-виховного процесу на професійну спрямованість особистості.

Таким чином, у підготовці майбутніх інженерів-педагогів одним із ключових аспектів є розвиток професійної спрямованості студентів як визначальної характеристики майбутніх фахівців, що дозволяє їм максимально виявити свої здібності, творчо опановувати професією та пов'язувати професійні плани із педагогічною діяльністю в професійно-технічній освіті.

Література

1. *Викторова М.В. Формирование профессиональной направленности будущего учителя в учебном процессе педвуза: дис...канд. пед. наук: 13.00.01 / М.В. Викторова; Криворожский гос. пед. ин-т. – Кривой Рог, 1996. – 143 с.*
2. *Подольяк Л.Г. Психология вищої школи: підручник / Л.Г. Подольяк, В.І. Юрченко. Вид. 3-є, випр. і доп. – К.: Каравела, 2011. – 360 с.*

РОЗВИТОК МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Ворончук А.В.

Україна, м. Київ, КНУТД

В статтю проаналізована суть методів обучения и их классификация. Отдельного внимания заслуживает также программированное и проблемное обучение и средства обучающего моделирования.

Кожна наука має свій предмет і об'єкт дослідження та є синтезом знань про явища дійсності, які вона вивчає. Разом з тим вона неодмінно перебуває в певних взаємозв'язках з іншими науками.

Педагогіка досліджує виховання як свідомий і планомірний процес підготовки людини до життя і праці, розкриває його сутність, закономірності, тенденції та перспективи, вивчає принципи та правила, які регулюють виховну діяльність.

Як і кожна наука, педагогіка покликана теоретично узагальнювати факти, проникати у внутрішню природу явищ, виявляти їх причини, передбачати їх розвиток. Вона аналізує об'єктивні закономірності виховного процесу, досліджує істотні й необхідні, загальні та стійкі зв'язки, причинно-наслідкові залежності в ньому, їх знання дає можливість правильно будувати педагогічний процес, прогнозувати результати виховання і здійснювати його відповідно до потреб суспільства.

Педагогічна наука виникла і розвивалась як теорія виховання підростаючих поколінь. Зумовлено це тим, що людина, її духовні та фізичні якості формуються в дитинстві, підлітковому віці та юності. Саме у ці періоди життя розвиток особистості відбувається найбільш інтенсивно, формуються найголовніші її риси та особливості -• розумові та фізичні сили, основи світогляду, переконань, моральних почуттів, риси характеру, спрямованість потреб, інтересів, уподобань тощо. Тому істотні прогалини і недоліки у вихованні, допущені в ранньому віці, ліквідувати пізніше надзвичайно важко, а іноді й неможливо.

Розкриття сутності методів навчання вимагає наукового визначення поняття "метод", бо тлумачення поняття науки важливий елемент її методології, який дає змогу намітити шляхи дослідження педагогічних процесів та явищ. Почнемо із загального тлумачення слова "метод". Метод діяльності це спосіб її здійснення, який веде до досягнення поставленої мети. Обираючи правильний метод, ми впевнено і найкоротшим шляхом отримуємо бажаний результат. Людством накопичена велика кількість методів діяльності. Але безперервне ускладнення завдань та поява нових можливостей вимагає постійного оновлення методів їх вирішення. Сказане має пряме відношення і до навчання. Отже, метод взагалі це спосіб або система прийомів для досягнення певної мети. Це шлях до мети, спрямовано на досягнення певних цілей. У поданих широко вживаних визначеннях широко відображено 2 родові ознаки методу взагалі [2]:

- а) ознака цілеспрямованої діяльності;